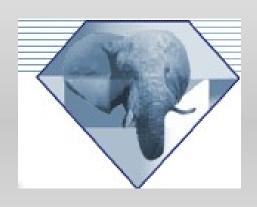
POSTGRESQL Veritabanı Sunucusu ve PHP Programlama Dili

Devrim GÜNDÜZ

devrim@gunduz.org

Teknoloji Destek Merkezi

http://seminer.linux.org.tr

http://www.linux.org.tr/belgeler.php

http://www.gunduz.org/seminer/pg

Bu sunu, herhangi bir izne gerek olmadan istenilen şekilde kullanılabilir.

(Kopyalama hakkı en-gel-le-ne mez! :-))

LKD Seminerleri

• Seminer programı, seminer notları ve ayrıntılı bilgiler için;

http://seminer.linux.org.tr

adresini ziyaret edebilirsiniz.

PostgreSQL nedir?

- PostgreSQL, veritabanları için relational modeli kullanan ve SQL standart sorgu dilini destekleyen bir veritabanı yönetim sistemidir.
- PostgreSQL aynı zamanda iyi performans veren, güvenli ve geniş özellikleri olan bir DBMS'tir. Hemen hemen tüm UNIX ya da Unix türevi (Linux, FreeBSD gibi) işletim sistemlerinde çalışır. Ayrıca NT çekirdekli tüm Windows sistemlerde de çalıştırılabilir. Tabii ki ücretsiz ve açık kodludur.

Kaynak: http://www.postgresql.org

Kimler kullanıyor?

- Türkiye'deki belli başlı üniversiteler
- Malatya İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi
- · www.begendim.com
- .info ve .org alan adları (www.afilias.com)
- http://www.sciencetunnel.com
- Cisco
- BASF
- Red Hat
- Chrysler
- 3Com
- USDA, FDA, ve University of California
- •

Neden PostgreSQL?

- Açık kaynak kodlu
- Güvenilir
- Geniş geliştirici grubu
- 34 farklı platfom desteği
- Bir çok programlama arayüzü
- Geniş destek imkanı
- Çok gelişmiş özellikler
- •

- Bazı teknik özellikler açısından, PostgreSQL şunları sunar:
  - %100 ACID uyumlu
  - ANSI SQL uyumlu
  - Referential Integrity
  - Replikasyon (ticari ve ticari olmayan çözümler) ana veritabanının (master) çok sayıda başka veritabanlarına (slave) çoklanmasını sağlar.

- ODBC, JDBC, C, C++, PHP, Perl, TCL, ECPG, Python, and Ruby için doğal arabirimler.
- Rules
- Views
- Triggers
- Sequences
- Inheritance
- Outer-Joins

- Stored Procedures
- Kod geliştiriciler işin açık API
- Doğal SSL Desteği
- UNION, UNION ALL ve EXCEPT sorgularına destek
- Doğal Kerberos Yetkilendirmesi
- Fonksiyonel ve Partial Indexler
- Procedural Diller

- MD5, SHA1, XML ve diğer işlevsel özelliklerin yüklenebilmesi.
- Diğer SQL-uyumlu sistemlerle paylaşabilmek için taşınabilir SQL yaratan araçlar.
- Özelleştirilmiş, kullanıcı-tanımlı veri tipleri için geliştirilebilir veri tipi sistemi ve hızla gelişen yeni veri tipleri.
- Daha az SQL-uyumlu RDBMS'lerden geçişi kolaylaştıran cross-database uyumluluk fonksiyonları

Desteklenen Platformlar

- Linux (Kernel 2.0.X ve üzeri)
- AIX 4.3.2
- HP UX 9.0x ve 10.20
- FreeBSD 4.X
- IRIX 6.5.6f
- MacOS-X Darwin
- NetBSD 1.4, 1.4u

- QNX 4.25
- SCO OpenServer 5
- SCO Unix Ware 7
- Solaris 2.5.1-2.7
- Sun OS 4.1.14
- WinNT/Cygwin
- BSDI 4.0.1
- BeOS 5.0.3

PostgreSQL Sınırlamaları

- Veritabanı için max büyüklük:
- Bir tablo için max büyüklük:
- Bir row için max büyüklük:
- Bir field için max büyüklük
- Tablo içindeki max row sayısı:
- Tablo içindeki max column sayısı:
- Tablo içindeki max index sayısı:

- Sınırsız
- 64 TB (Tüm işletim sistemlerinde)
- Sürüm 7.1 ve sonrasında sınırsız

Demeği

- Sürüm 7.1 ve sonrasında 1 GB
- Sinirsiz
- 1600
- Sınırsız

Burada bahsedilen sınırlamalar, fiziksel sınırların haricindeki sınırlardır.

Linux Kullanıcıları Derneği Düzenli Seminerleri

PostgreSQL Programlama Arayüzleri

- C
- PHP
- Java
- Python
- Delphi
- Perl
- Tcl
- Tk

 Oracle'daki SQL*PLUS gibi PostgreSQL'de psql adında command line aracı vardır.
 PostgreSQL veritabanları genellikle bu uygulama tarafından yaratılır ve yönetilir.
 psql:

psql [seçenekler] [veritabanı_adı [kullanıcı_adı]] biçiminde çalışır.

- [postgres@localhost postgres] psql pgornek
- Varsayılan veritabanı, kullanıcı adı, sunucu makine adı ve dinlenilen port numarası sırasıyla PGDATABASE, PGUSER, PGHOST ve PGPORT çevre değişkenlerinin ayarlanması ile değiştirilebilir.
- Bu varsayılan değerler yine sırasıyla psql'e d, -U, -h ve –p seçeneklerini geçirerek değiştirilebilir.

 psql' e PostgreSQL'in desteklediği herhangi bir SQL komutunu verebilirsiniz.
 Desteklenen SQL komutlarının listesini \h iç komutu ile görebiliriz. Özel olarak istenen bir komut varsa \h sql_komutu ile de yardımı alabiliriz. \? iç bize tüm iç komut listesini verecektir.

 psql de komutlar birden fazla satırda yazılabilir. Böyle zamanlarda psql promptu > şekline dönüşecek ve daha fazla girişin beklendiği belirtilecektir:

```
[postgres@localhost postgres] /usr/local/pgsql/bin/psql pgornek
. . .
pgornek=> SELECT *
pgornek-> FROM musteri
pgornek->;
...
[postgres@localhost postgres]
```


Görsel Araçlar – phpPgAdmin

- Web arayüzlü olduğu için, çalıştırıldığı ortamdan bağımsızdır.
- postgres kullanıcısı ile veritabanınızı yönetebileceğiniz gibi belirli bir kullanıcı ile belirli bir veritabanını da yönetebilirsiniz.
- Her türlü kayıt ekleme, silme, değiştirme; veritabanı/tablo yaratma vb işlemlerini SQL bilmeden yapabilirsiniz.

Görsel Araçlar – PHPPgAdmin

- Veritabanının içeriğini bir dosyaya boşaltabilir, daha sonra bu içeriği başka bir sunucuda da kullanabilirsiniz.
- Bunların dışında PostgreSQL'in SQL komutlarını çalıştırabilirsiniz.
- Türkçe dil desteği 2.4.2 sürümü ile gelmiştir.
- http://phppgadmin.sourceforge.net adresinden ücretsiz olarak indirilebilir.

PHP ve PostgreSQL

- PHP, günümüzde çok fazla kullanılan, sunucu tarafında programlama amacıyla tasarlanmış bir dildir. Özellikle web üzerinde geliştirilen yazılımlarda kullanılır.
- PHP, özellikle 4.2 sürümü ile birlikte, oldukça fazla PostgreSQL fonksiyonu getirmiştir.
- http://tr.php.net/manual/en/ref.pgsql.php

PHP ve PostgreSQL

- PHP, öntanımlı olarak PostgreSQL desteği ile gelmez. Bu desteği kendinizin vermesi gerekir.
  - Kaynak kod
  - RPM

Derleme parametreleri

- Kaynak koddan derlemede, configure betiğine
  - --with-pgsql=/var/lib/pgsql (eski rpm kurulumları)
  - --with-pgsql=/usr/local/pgsql (eski kaynak koddan kurulumlar)
  - --with-pgsql=/usr (PostgreSQL'in yeni sürümleri ve yeni PHP sürümleri) parametresi geçirilmelidir.

Kaynak koddan derleme

 Kaynak koddan derlemede, sisteminize daha önceden PostgreSQL kurulu olmalıdır.

Bu şekilde, derleme için gerekli kitaplıklar bulunabilecektir.

RPM Kurulumu

- php-pgsql paketi.
- rpm -ivh php-pgsql-<surum_no>-<işlemci mimarisi>.rpm
- Örnek: rpm-ivh php-pgsql-4.2.2-1.i686.rpm

PHP ve PostgreSQL

- RPM kurulumlarında, postgresql-devel paketinin sisteminize daha önceden kurulmuş olması gerekir.
- Bazı dağıtımlarda, php.ini dosyasını edit etmek gerekebilir.

- pg_connect(), pg_pconnect()
- pg_query()
- pg_close()
- pg_update()
- pg_last_oid()
- pg_field_size()
- pg_field_name()
- pg_connection_busy()
- pg_fetch_array()

- pg_field_is_null()
- pg_free_result()
- pg_fetch_result()
- pg_lo_open()
- pg_set_client_encoding()
- pg_ping()
- pg_result_error()
- pg_select()
- pg_affected_rows()

- pg_connect : PostgreSQL bağlantısı açar:
  - \$conn = pg_connect ("dbname=deneme")
    - "deneme" veritabanına bağlantı.
  - \$conn = pg_connect ("host= localhost dbname=deneme port=5432");
    - # "deneme" veritabanına "localhost" üzerinden "5432".portu kullanarak bağlantı. TCP-IP portu açılmış olmalıdır.
  - \$conn = pg_connect ("host= lkd dbname=deneme port=5437 user=postgres password=himm");
    - · lkd adlı sunucudaki "deneme" adlı veritabanına "5432".port üzerinden "postgres" kullanıcısı ve "himm" şifresi ile bağlantı.

- pg_close : PostgreSQL bağlantısı kapatır:
  - Kullanımı:
  - bool pg close (int connection)
- Örnek:

```
if (!@pg_close($conn))
{
     echo "Hata oluştu!!!";
     exit;
}
```

\$conn bağlantısını kapatır.

- pg_query : Sorguyu işletir:
  - Kullanımı :
  - int pg_query (int connection, string query)
- PostgreSQL veritabanına SQL sorgusu gönderir.
- Örnek:
- \$result = pg_query (\$conn,\$sorgu);
  - Eğer sorguyu işletemezse elde edilecek hata mesajını pg_ErrorMessage() komutunu kullanarak görebilirsiniz.

- pg_set_client_encoding: İstemci tarafındaki encodingini ayarlar:
  - Kullanımı:
  - int pg_set_client_encoding (int connection, string encoding)
- Örnek:
- \$result = pg_query (\$conn,'LATIN5');
  - Türkçe için gerekli ayarlamaları yapar.

- pg_client_encoding : İstemci tarafındaki encoding değerini alır:
  - Kullanımı:
  - String pg_client_encoding (int connection);
- · Örnek:
- \$result = pg_client_encoding (\$conn);

- pg_connection_busy: Bağlantının meşgul olup olmadığı bilgisini alır:
  - Kullanımı:
  - bool pg_connection_busy (resource connection);
- PostgreSQL veritabanına SQL sorgusu gönderir.
- Örnek:
- \$result = pg_connectionbusy (\$conn);

- pg_fetch_all: Sorgu sonucu gelen tüm sonuçları bir:
  - Kullanımı :
  - array pg_fetch_all (int result)
- pg_fetch_all() sonuç itibariyle gelen tüm satırları (row,recort,tuple) bir diziye atar. Eğer herhangi bir satır dönmemişse, hiç bir kayıt yok demektir.


```
·ÖRNEK:
<?php
     $conn = pg_pconnect("dbname=publisher");
     if (!$conn) {
                echo "An error occured.\n"; exit;
     $result = pg_query($conn, "SELECT * FROM authors");
     if (!$result) {
               echo "An error occured.\n";
               exit:
     $arr = pg_fetch_all($result);
     var_dump($arr);
?>
```


- pg_last_oid : Son oid'i alır:
  - Kullanımı:
  - int pg_last_oid (resource result).

Örnek:

```
    function sql_last_inserted_id($connection, $result, $table_name, $column_name) {
    $oid = pg_last_oid ($result);
    $query_for_id = "SELECT $column_name FROM $table_name WHERE oid=$oid";
    $result_for_id = pg_query($connection,$query_for_id);
    if(pg_num_rows($result_for_id))
    $id=pg_fetch_array($result_for_id,0,PGSQL_ASSOC);
    return $id[$column_name];
    }
```


- pg_query : Sorguyu işletir:
  - Kullanımı :
  - int pg_query (int connection, string query)
- PostgreSQL veritabanına SQL sorgusu gönderir.
- Örnek:
- \$result = pg_query (\$conn,\$sorgu);
  - Eğer sorguyu işletemezse elde edilecek hata mesajını pg_ErrorMessage() komutunu kullanarak görebilirsiniz.

- pg_query : Sorguyu işletir:
  - Kullanımı :
  - int pg_query (int connection, string query)
- PostgreSQL veritabanına SQL sorgusu gönderir.
- Örnek:
- \$result = pg_query (\$conn,\$sorgu);
  - Eğer sorguyu işletemezse elde edilecek hata mesajını pg_ErrorMessage() komutunu kullanarak görebilirsiniz.

- pg_query : Sorguyu işletir:
  - Kullanımı:
  - int pg_query (int connection, string query)
- PostgreSQL veritabanına SQL sorgusu gönderir.
- Örnek:
- \$result = pg_query (\$conn,\$sorgu);
  - Eğer sorguyu işletemezse elde edilecek hata mesajını pg_ErrorMessage() komutunu kullanarak görebilirsiniz.

- pg_query : Sorguyu işletir:
  - Kullanımı:
  - int pg_query (int connection, string query)
- PostgreSQL veritabanına SQL sorgusu gönderir.
- Örnek:
- \$result = pg_query (\$conn,\$sorgu);
  - Eğer sorguyu işletemezse elde edilecek hata mesajını pg_ErrorMessage() komutunu kullanarak görebilirsiniz.

- pg_affected_rows : Sorgu sonucu etkilenen satır sayısını verir :
  - Kullanımı :
  - int pg_affected_rows (int result_id)
- Örnek:

```
$sonuc = pg_query($conn,$sorgu);
if(!pg_affected_rows($sonuc))
{ # Sorgu sonucu etkilenen satır sayısı
echo "HATA: Veritabanına kayıt girilemedi.<BR>";
echo "<a href =\"_URL\">Geri</a><BR>";
$sonuc = pg_query($conn, "abort"); # transaction iptali
$sonuc = pg_query($conn, "rollback");
pg_close($conn);
exit;
}
```



```
<?php
  $db = pg_connect ('dbname=foo');
  d = array('field1'=>'AA', 'field2'=>'BB');
  // This is safe, since $_POST is converted automatically
  $res = pg_update($db, 'post_log', $_POST, $data);
  if ($res) {
     echo "Data is updated: $res\n";
  else {
     echo "User must have sent wrong inputs\n";
5>
```


PHP ve PostgreSQL Formdan veri alma

Önce formu hazırlayalım:

```
<FORM ACTION = insert.php METHOD=POST>
```

```
OPER ADI : <input type=text name=oper_adi><BR>
```

- OGRENCİ ADI : <input type=text name=kisi_adi>
- OGRENCI NO: <input type=text name=id_no>
- KİMLİK TÜRÜ : <input type=text name=kimlik_turu>
- LAB : <input type=text name=lab>
- <input type=submit value = Gönder>
- <input type=reset value= Temizle>
- </FORM>

PHP ve PostgreSQL ---Veri Girme

PHP ve PostgreSQL ---Veri Girme

```
$result = pg_query("begin"); # transaction başlangıcı
$sonuc = pg_query ($conn,$sorgu);
 if(!$sonuc) {
     echo "HATA : Veri veritabanına girilemedi!!!<BR>";
     echo "<a href =\"form.html\">Geri</a><BR>";
     $sonuc = pg_query($conn, "abort"); # transaction iptali
     $sonuc = pg_query($conn, "rollback");
     pg_close($conn);
     exit;
```


PHP ve PostgreSQL --Veri Girme

```
if(!pg_affected_rows($sonuc)) { # Sorgu sonucu etkilenen satır sayısı
     echo "HATA : Veritabanına değer girilemedi!!!<BR>";
     echo "<a href =\"form.html\">Geri</a><BR>";
     $sonuc = pg_query($conn, "abort"); # transaction iptali
     $sonuc = pg_query($conn, "rollback");
     pg_close($conn);
     exit;
$result = pg_query("commit"); # transaction'ın işletiliyor
                               # transaction tamamlandı
 $result = pg_query("end");
 echo "Ok. Kayıt Girildi.";
exit;
?>
```


PHP ve PostgreSQL

- İf (!sonuc ....) Hata verirse SQL sorgusunun yazımında hata var demektir.
- İf (!pg_affected_rows(\$sonuc)) Hata verirse sorgudaki değerlerin en az birinde hata var demektir.

PHP ve PostgreSQL ---Veri Sorgulama

```
<!PHP
// Veritabanına bağlantı
...
$sorgu = "select * from kayip_kimlik order by oper_adi";
$sonuc = pg_query($conn,$sorgu);
if (pg_num_rows($sonuc)=='0') {die "Veritabaninda kayit yok...";}
</pre>
```


PHP ve PostgreSQL --Veri Sorgulama

```
for ($i = 0; $i < pg_numrows($sonuc); $i++) {
                   $satir = pg_fetch_row($sonuc, $i);
                   $oper_adi = StripSlashes(trim($satir[0]));
                   $kisi_adi = StripSlashes(trim($satir[1]));
                   $id_no = StripSlashes(trim($satir[2]));
                   $kimlik_turu = StripSlashes(trim($satir[3]));
                   $tarih = StripSlashes(trim($satir[4]));
                   $lab = StripSlashes(trim($satir[5]));
           $k = $i+1; //veritabanindaki kayit no
                   echo "KAYIT NO: $k < BR > ";
                   echo "Oper Adı: $oper_adi <BR>";
                   echo "Ogrenci adi :$kisi_adi <BR>";
                   echo "Ogrenci no :$id no <BR>";
                   echo "Kimlik Türü :$kimlik turu <BR>";
                   echo "Tarih :$tarih <BR>";
                   echo "Lab :$lab <BR>";
                   echo "<HR>":
06 Eylül 2003 }
  Istanbul
```

arrite 2

Kaynaklar

- http://www.PostgreSQL.org
- http://advocacy.PostgreSQL.org
- http://techdocs.PostgreSQL.org
- http://www.commandprompt.com
- http://www.PostgreSQL.org/docs
- http://developer.PostgreSQL.org

Kaynaklar

- http://www.pgsql.com/
- http://foundries.sourceforge.net/databases
- http://gborg.PostgreSQL.org
- www.wrox.com Beginning Databases with PostgreSQL, 2001

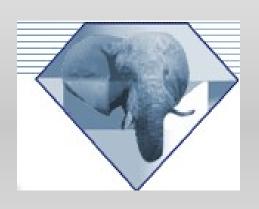

E-Posta Listeleri

- linux-programlama@linux.org.tr
  Veritabanları için tartışma listesi
  (üye olmak için, http://liste.linux.org.tr web arayüzünü kullanabilirsiniz.)
  pgsql-tr-genel@PostgreSQL.org
  (PostgreSQL Türkiye E-Posta Listesi . PostgreSQL üzerinde her türlü konu konuşulabilmektedir.)
- http://www.PostgreSQL.org/lists.html adresinden ulaşabileceğiniz tüm e-posta listeleri

POSTGRESQL Veritabanı Sunucusu ve PHP Programlama Dili

Devrim GÜNDÜZ

devrim@gunduz.org

Teknoloji Destek Merkezi

http://seminer.linux.org.tr

http://www.linux.org.tr/belgeler.php

http://www.gunduz.org/seminer/pg

Bu sunu, herhangi bir izne gerek olmadan istenilen şekilde kullanılabilir.

(Kopyalama hakkı en-gel-le-ne mez! :-))

